

Quickscan flora en fauna en boomholte-onderzoek

Middenweg, Heerhugowaard

Quickscan flora en fauna en boomholte- onderzoek

Middenweg, Heerhugowaard

C. van den Tempel en F. Visbeen

Landschap Noord-Holland

Rapportnummer:14.001

2014

Colofon

Status uitgave:	Eindrapport
Rapport nr.:	14.001
Datum uitgave:	Maart 2014
Titel:	Quickscan flora en fauna en boomholte-onderzoek
Subtitel:	Middenweg, Heerhugowaard
Samenstellers:	C. van den Tempel en F. Visbeen
Projectleider:	F. Visbeen
Naam en adres opdrachtgever:	Gemeente Heerhugowaard
Akkoord voor uitgave:	LNH, F. Visbeen
Foto cover:	C. van den Tempel
Wijze van citeren:	Tempel, C. van den en F. Visbeen, 2014 Quickscan flora en fauna en boomholte-onderzoek, Middenweg, Heerhugowaard. Rapportnummer 14.001, Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Landschap Noord-Holland is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens van Landschap Noord-Holland; opdrachtgever vrijwaart Landschap Noord-Holland voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Landschap Noord-Holland

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Landschap Noord-Holland, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementssysteem van Landschap Noord-Holland is gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2000.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	9
1.1 Methode	9
1.2 Plangebied	9
1.3 Ingrep	10
1.4 Leeswijzer	10
2. Natuurwetgeving	11
2.1 Natuurbeschermingswet	11
2.2 EHS	11
2.3 Flora- en Faunawet	11
2.4 Rode lijst	12
3. Gebiedsbescherming	13
3.1 Natura 2000	13
3.2 EHS	13
4. Flora- en Faunawet	15
4.1 Literatuurstudie en overige data	15
4.2 Veldbezoek	15
4.3 Boomholtes	16
5. Effecten van de ingreep	19
5.1 Natuurbeschermingswet en EHS	19
5.2 Flora en Faunawet	19
6. Conclusies	21
6.1 Natuurbeschermingswet en EHS	21
6.2 Flora- en Faunawet.	21
7. Mitigerende maatregelen	23
Literatuur	25
Bijlage 1	27

1. Inleiding

De populieren langs het zuidelijk deel van de Middenweg in Heerhugowaard zijn ruim 60 jaar oud en beginnen gevaarlijk te worden voor het verkeer dat over deze weg gaat. De weg is een busbaan en een veel gebruikt fietspad. Tijdens de verschillende stormen van afgelopen winter zijn al bomen omgewaaid. De bomen zullen op termijn weg moeten. Daarop vooruitlopend zal in maart 2014 in eerste instantie gestart worden met het kandelaberen van de bomen.

Gemeente Heerhugowaard heeft aan Landschap Noord Holland (LNH) gevraagd om een quick scan uit te voeren of de bomen op de Middenweg door beschermde planten of dieren gebruikt kan worden als verblijfplaats en/of nestlocatie. Er is bekend bij de gemeente dat er vleermuizen voorkomen in dit gebied. Daarom is gevraagd om nadrukkelijk te letten op mogelijke verblijfplaatsen (holtes in de bomen) voor vleermuizen.

Alle inheemse flora en fauna is beschermd via de Flora- en Faunawet. Bij (her)inrichting en beheer dient de initiatiefnemer rekening te houden met mogelijke effecten op de inheemse flora en fauna. Daarom dient onderzoek gedaan te worden naar de mogelijkheden van het voorkomen van inheemse flora en fauna in het plangebied. Deze rapportage geeft de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

1.1 Methode

LNH heeft de bestaande literatuur geraadpleegd op welke natuurgegevens er voor handen zijn over het plangebied en de directe omgeving. Zij heeft voor de literatuurstudie gebruik gemaakt van recente verspreidingsatlassen van diverse soortgroepen in Noord-Holland. Daarnaast heeft zij de gegevens geraadpleegd via de websites telmee.nl, waarneming.nl en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Ook zijn medewerkers van Landschap Noord Holland en actieve vrijwilligers in de omgeving mondeling geraadpleegd.

Op vrijdag 21 en maandag 24 februari heeft een medewerker van LNH het plangebied bezocht. Tijdens dit onderzoek is gelet op de aanwezigheid van soorten en sporen van beschermde soorten. Tevens is gelet op de mogelijkheden van verblijfplaatsen (aanwezigheid van gaten, kieren, nesten en holtes) voor soorten.

1.2 Plangebied

Het gaat om 255 populieren langs het meest zuidwestelijk deel van de Middenweg, tussen de Reuzepandasingel en de Huygendijk. Dit deel van de Middenweg is busbaan en fietspad. Het stuk is afgesloten voor auto's. Hier ligt het nieuwe stedelijk gebied 'Stad van de Zon'. Deze nieuwbouwwijk is omgeven door water; het meer van Luna. Zuidelijk van dit

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied

meer ligt het nieuw aangelegde 'Park van Luna'.

Aan beide zijden van de weg ligt een sloot. De sloten hebben harde beschoeiingen en steile oevers. Er is geen ondergroei in de vorm van struiken onder de populieren. De ondergroei bestaat uit een (gemaaide) berm van voornamelijk gras.

De Middenweg is een van de eerste wegen van Heerhugowaard. Op topografische kaarten van 1811 staat deze weg al ingetekend. De weg loopt in het noordelijk deel van de gemeente Noord-Zuid en buigt in het centrum af richting zuid-west. Vanaf circa 1900 staan er al bomen langs de weg. Hoewel dit niet de populieren zijn die er nu staan vormt de weg dus al ruim 100 jaar een groen lint door Heerhugowaard.

1.3 Ingreep

De populieren langs de Middenweg zullen uit het oogpunt van openbare veiligheid in maart 2014 gekandelaberd worden. Het gaat om 255 populieren aan beide zijde van de weg. Op de lange termijn zullen de bomen waarschijnlijk gekapt worden.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de geldende wetgeving en gebiedsbescherming nader toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt gekeken naar de gebiedsbescherming van het plangebied. Vervolgens werken we in hoofdstuk 4 de soorten verder uit op basis van literatuuronderzoek en van het veldbezoek. Het effect van de ingreep staat beschreven in hoofdstuk 5 met de conclusies voor de wetgeving in hoofdstuk 6. In het laatste hoofdstuk wordt een kort advies uitgewerkt voor als de bomenrij in zijn geheel verwijderd zal moeten worden.

Figuur 1.2 Indicatie van het plangebied

2. Natuurwetgeving

Natuurwetgeving in Nederland bestaat uit soortbescherming via de Flora- en Faunawet en gebiedsbescherming via de Natuurbeschermingswet. Hieronder is een verkorte samenvatting van deze wetten gegeven. Voor een uitgebreider overzicht van de Flora- en Faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

Sinds 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van kracht. Kern van deze wet is dat de verschillende vergunningen en toestemmingen worden gebundeld in één omgevingsvergunning. Onder de Wabo haakt zowel de Flora- en Faunawet als de Natuurbeschermingswet aan. Vergunningaanvragers zijn verplicht om het bevoegd gezag te informeren wanneer er beschermde soorten aanwezig zijn rond een plan, project of activiteit. Wanneer inderdaad beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, moet het bevoegd gezag een verklaring van geen bedenkingen, een Vvgb, aanvragen bij de Dienst Regelingen van het ministerie van Economische zaken Landbouw & Innovatie (EL&I).

2.1 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen. Deze gebieden zijn onderdeel van het Europees beschermde Natura 2000 netwerk.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning.

Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking.

Toetsing aan de natuurwetgeving kan drie mogelijke uitkomsten geven:

1. Zeker geen negatief effect; Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.
2. Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect; Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.
3. Kans op een significant negatief effect; Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning kunnen eventuele voorschriften en beperkingen, bijvoorbeeld compensatie, worden gekoppeld.

2.2 EHS

De provincie Noord-Holland werkt aan de aanleg van een netwerk van natuurgebieden, de ecologische hoofdstructuur (EHS). Door de EHS hebben dieren meer ruimte om zich te verspreiden, voedsel te zoeken en soortgenoten te vinden. Hierdoor nemen hun overlevingskansen toe.

De EHS mag in principe niet worden aangetast door de ontwikkeling van bijvoorbeeld woningen, infrastructuur of andere ingrepen. Als de provincie zo'n ontwikkeling toch, onder voorwaarden, toestaat, dan moeten de negatieve effecten worden tegengegaan of gecompenseerd worden.

Bij een ingreep in de EHS of ecologische verbindingzones wordt getoetst in hoeverre die de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied aantast. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn in elk gebied gedefinieerd als:

“de in een gebied aanwezige natuurwaarden en, voor gebieden met een bestemming natuur, tevens de potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en belevingswaarden” (Natuurbeheerplan 2014, Provincie Noord Holland).

2.3 Flora- en Faunawet

Doel van de Flora- en Faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal planten- en diersoorten beschermd. Voor alle soorten geldt er een ‘zorgplicht’: een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

De Flora- en Faunawet kent het nee- tenzij principe. Er mogen geen schadelijke handelingen worden uitgevoerd, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. In de wet zijn verschillende verbodsbepalingen opgenomen. Het gaat hierbij met name om het plukken, doden, of verstoren van soorten en vaste rust- en verblijfplaatsen. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Hiertoe zijn in een AmvB de beschermde soorten in 4 groepen verdeeld;

- Tabel 1: algemeen voorkomende soorten waarvoor een algehele vrijstelling geldt.
- Tabel 2: overige soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling indien volgens een gedragscode wordt gewerkt of is een lichte toets nodig.
- Tabel 3: strikt beschermde soorten, hiervoor is een strenge toets nodig en een bij de wet genoemd belang om ontheffing te verkrijgen.
- Vogels; alle vogels zijn beschermd.

Of een ontheffing kan worden verkregen voor soorten van tabel 2 en 3, is afhankelijk van de schade die optreedt en of de gunstige staat van instandhouding van die soorten in gevaar komt. Voor soorten van tabel 3 geldt daarnaast ook of er een wettelijk belang aanwezig is en er moet naar andere bevredigende oplossingen gekeken zijn.

Voor vogels geldt dat deze in de broedtijd niet verstoord mogen worden. Daarnaast zijn er een aantal soorten die jaarrond gebruik maken van hun nestlocatie. Deze nesten (en vaak ook de directe leefomgeving) zijn dan ook jaarrond beschermd.

2.4 Rode lijst

Rode lijsten zijn lijsten waarop planten en dieren staan die in hun voorkomen bedreigd worden. Doordat overheden en terreinbeherende organisaties bij hun beleid en beheer rekening houden met de rode lijsten, wordt gehoopt dat van de nu bedreigde organismen er over tien jaar een aantal niet meer bedreigd zal zijn en dus van de Rode lijst afgevoerd kan worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode lijsten zijn niet wettelijk beschermd, tenzij ze ook in de Nederlandse Flora- en Faunawet zijn opgenomen.

Rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van de trend en de zeldzaamheid van de soort. Er zijn verschillende categorieën, die zijn uitgelegd in tabel 2.1

Tabel 2.1. Categorieën van de Rode lijst

Categorie	Afkorting	Uitleg
Verdwenen uit NL	VN	Maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland
Ernstig bedreigd	EB	Zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam
Bedreigd	BE	Sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam
Kwetsbaar	KW	Matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam
Gevoelig	GE	Stabiel of toegenomen maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen maar nog algemeen

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied is gelegen op ruim zes kilometer afstand van het Natura 2000 gebied Eilandspolder. De Eilandspolder is een oude polder met grasland, natuurlijk ontstane meertjes en verlandingsvegetaties. Het gebied is van groot belang voor de noordse woelmuis en als vogelgebied voor broedvogels van rietmoeras en rietruigte en doortrekkers en wintergasten als bijvoorbeeld lepelaar, smient en grutto. Daarnaast komen er internationaal belangrijke verlandingsvegetaties voor zoals veenmosrietlanden.

Elk Natura 2000-gebied draagt voor bepaalde soorten en habitattypen bij aan een deel van de landelijke instandhoudingsdoelstelling.

De habitattypen en habitatsoorten die voor de Eilandspolder zijn aangewezen, staan in tabel 3.1.

3.2 EHS

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Heerhugowaard en is niet opgenomen in de (EHS). Het dichtstbijzijnde EHS gebied zijn de oevers van de Ringvaart en het Noord Hollands Kanaal op ongeveer 1 km van het plangebied gelegen is. De Ringvaart en het Noord Hollands Kanaal zijn tevens aangewezen als ecologische verbindingszone.

Tabel 3.1. Aangewezen habitattypen en habitatsoorten van Natura 2000 gebied Eilandspolder

Habitattypen	
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)
Habitatsoorten	
H1134	Bittervoorn
H1149	Kleine modderkruiper
H1340	*Noordse woelmuis
Broedvogelsoorten	
A295	Rietzanger
Niet broedvogelsoorten	
A034	Lepelaar
A050	Smient
A052	Wintertaling
A125	Meerkoet
A140	Goudplevier
A142	Kievit
A156	Grutto

4. Flora- en Faunawet

4.1 Literatuurstudie en overige data

LNH heeft voor de literatuurstudie gebruik gemaakt van de gegevens die zijn samengebracht in recente verspreidingsatlassen (zie literatuurlijst). Daarnaast hebben we de websites telmee.nl en waarneming.nl geraadpleegd en de flora- en faunagegevens uit de NDFF.

Per kilometerhok presenteren wij de gegevens.

Flora

In de omgeving van het plangebied is de rietorchis aangetroffen. Meerdere exemplaren zijn aangetroffen ten noorden van het plangebied.

Vogels

In Heerhugowaard komen veelal algemene soorten vogels voor. Het gaat onder andere om heggenmus, ekster, pimpelmees, roodborst, winterkoning, grote bonte specht, merel en gaai (Scharringa et al., 2010). Daarnaast komen enkele soorten van de Rode lijst voor zoals boerenzwaluw, gierzwaluw en huismus.

Zoogdieren

Uit literatuur gegevens blijkt dat er in de omgeving van het plangebied naast verschillende algemene soorten zoogdieren zoals egel, mol en bosmuis, ook zwaar beschermde soorten zoals gewone- en ruige dwergvleermuis, watervleermuis en laatvlieger voorkomen (Hoogeboom, 2011).

Twee vleermuisvrijwilligers die in de directe omgeving wonen hebben aangegeven dat de laan als vliegroute wordt gebruikt. Dit is niet vreemd aangezien deze weg al bijna 100 jaar een groen lint vormt door de gemeente. Met de komst van het Meer en Park van Luna zal het insectenaanbod voor vleermuizen verhoogd zijn afgelopen jaren. En het belang van de laan als vliegroute en foerageergebied dus ook. Ook worden er paarroepen van gewone- en ruige dwergvleermuizen gehoord in het paar seizoenen. Paarplaatsen van de gewone dwergvleermuizen zitten meestal in huizen maar worden ook in bomen aangetroffen. Ruige dwergvleermuizen hebben hun paarplaatsen in allerlei houtige holtes in bomen en in gebouwen.

Reptielen en amfibieën

Reptielen komen in de directe omgeving van het plangebied niet voor. Gezien het habitat, bomenlaan in stedelijk gebied, worden die niet verwacht en verder buiten beschouwing gelaten.

Er komen verschillende amfibieën in de omgeving van het plangebied voor. Het gaat hierbij om algemene soorten als groene- en bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad (Herder et al, 2010).

Insecten

In de kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is, komen geen beschermde of bedreigde soorten insecten voor. Wel zijn algemene vlindersoorten zoals citroenvlinder, klein koolwitje en kleine vos vastgesteld (Kaag et al, 2012).

Enkele soorten vlinders, libellen, mieren en kevers zijn beschermd volgens de Flora- en Faunawet. Al deze beschermde soorten zijn niet in het plangebied te verwachten. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Dit habitat (met name heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken) ligt niet in de directe omgeving van het plangebied. Tevens komen enkele beschermde soorten alleen in Zuid Limburg voor.

Insecten worden daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Vissen

Omdat de werkzaamheden geen invloed zullen hebben op het water, wordt deze soortgroep hier buiten beschouwing gelaten.

4.2 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 21 en 24 februari 2014. De temperatuur was beide dagen ongeveer 10 graden en het was licht bewolkt. Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van (mogelijk) beschermde soorten. Tevens zijn alle bomen met een verrekijker en zo nodig een telescoop onderzocht op het voorkomen van holtes.

Flora

In de smalle droge slootkant onder de bomen worden beschermde soorten niet verwacht.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende soorten vogels waargenomen. Het gaat onder andere om kauw, ekster, gaai, pimpelmees en grote bonte specht.

Er is tijdens het veldbezoek één oud spechtengat gezien. Opmerkelijk aangezien meermaals een grote bont specht is gezien tijdens het veldbezoek. Tevens is er één nest gezien van waarschijnlijk een gaai in een boom langs de middenweg. Overige nesten zijn niet aangetroffen.

Zoogdieren

Tijdens het bezoek zijn geen zoogdieren gezien. In de ondergroei kunnen kleine zoogdieren voorkomen zoals algemene soortgroepen als muizen en spitsmuizen.

Tevens kan de laan als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen dienen. Gezien de ligging van de laan tussen de bebouwde kom en de groene en blauwe gebieden als het

Meer van Luna en het Park van Luna is een vliegroute te verwachten.

In meerdere bomen zijn holtes aangetroffen waar vleermuizen verblijfplaatsen in zouden kunnen hebben.

Amfibieën

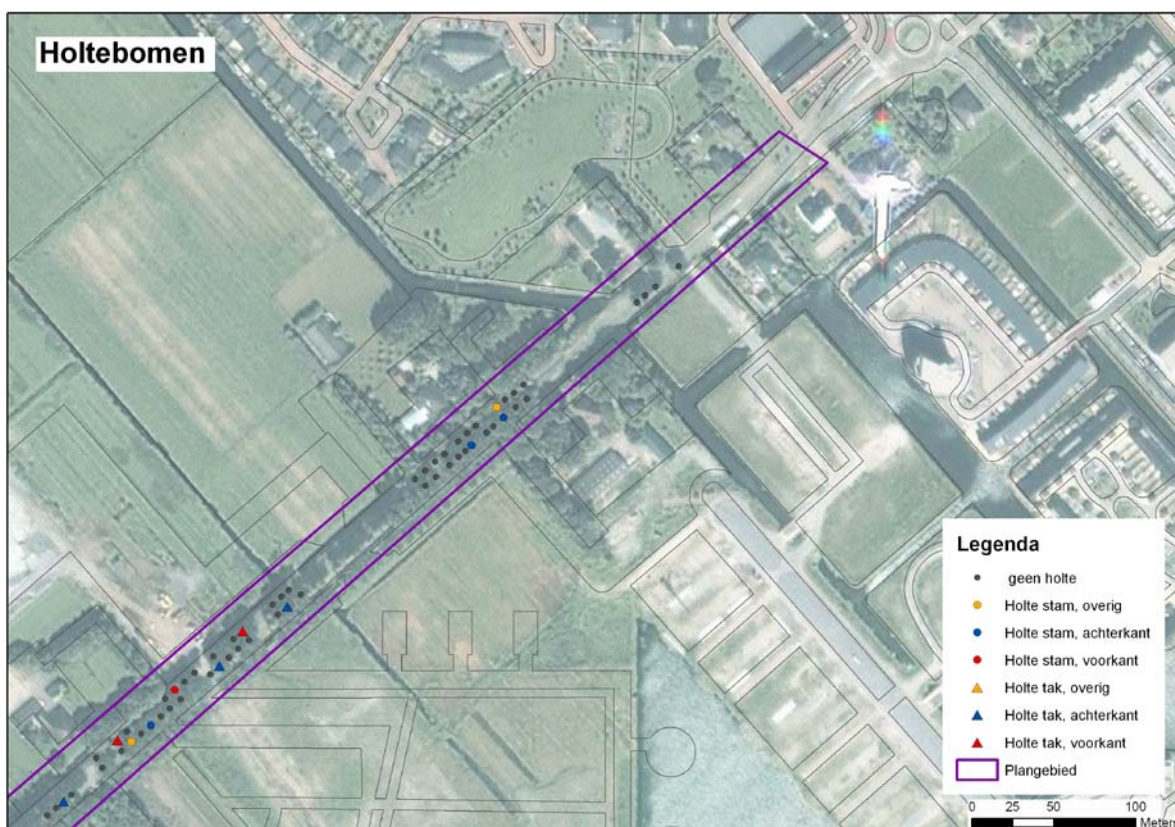
Tijdens de inventarisatie zijn geen amfibieën gezien. Omdat de sloten met harde oevers niet geschikt zijn als voorplantingshabitat en de grassige ondergroei onder de populieren geen overwinterings habitat biedt, worden deze soorten verder buiten beschouwing gelaten.

Onderstaan een tabel met de resultaten en kaarten met de aangetroffen holtes.

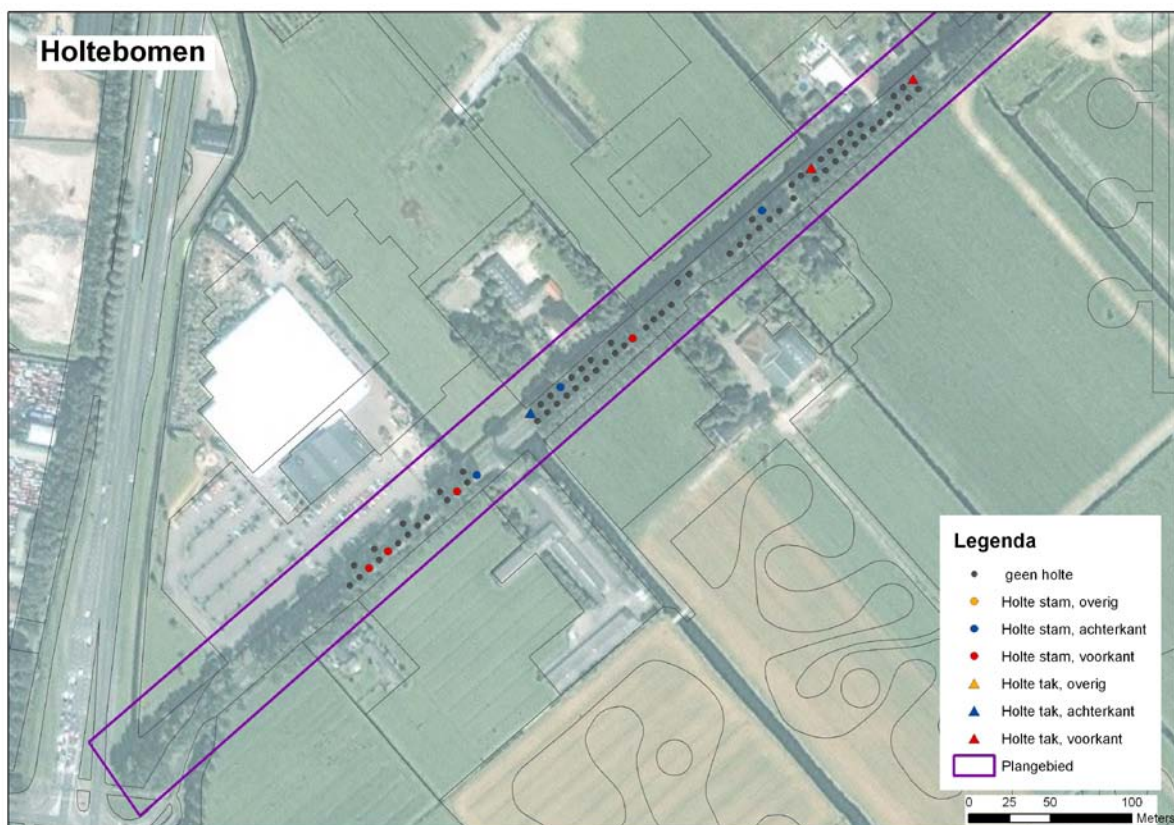
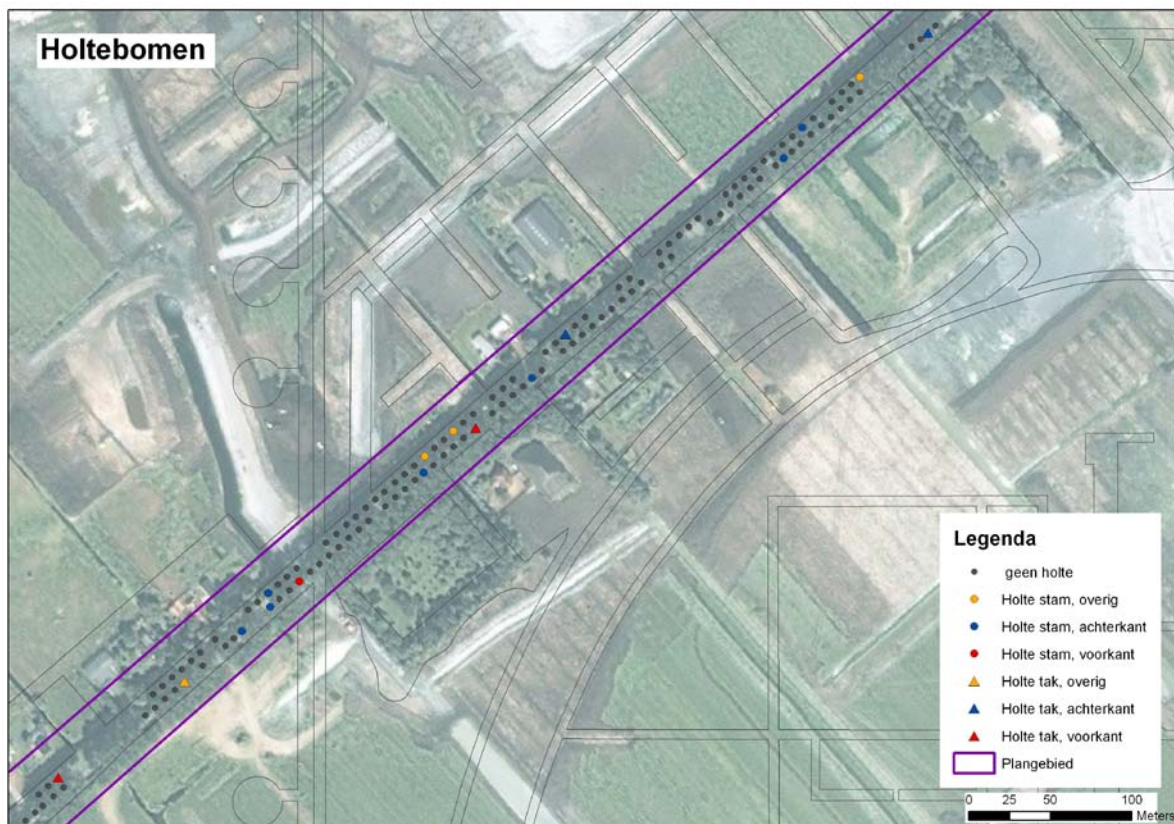
Holtelocaties	achterkant	ziikant	voorkant	Totaal
stam	13	5	6	24
tak	5	2	5	12
Totaal	18	7	11	36

4.3 Boomholtes

In 36 bomen zijn holtes aangetroffen die waarschijnlijk groot genoeg zijn om als verblijfplaats voor vleermuizen te dienen. Er is aangegeven of de holtes in een tak of in de hoofdstam zitten en of het aan de voorzijde van de boom betreft of de achterzijde. Voorzijde is altijd de weggant en achterzijde is altijd van de weg af.

Figuur 4.1 Aangetroffen holtes

Figuur 4.2 Aangetroffen holtes

5. Effecten van de ingreep

5.1 Natuurbeschermingswet en EHS

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is de Eilandspolder. Dit gebied ligt op ruim zes kilometer afstand van het plangebied. De habitattypen en habitatsoorten zullen door de grote afstand en de kleine ingrepen niet worden beïnvloed. De ingrepen hebben dus geen negatief effect zijn op de habitattypen en habitatrichtlijnsoorten van het Natura 2000 gebied Eilandspolder.

De ingrepen hebben geen effect op het nabijgelegen EHS gebied.

5.2 Flora en Faunawet

Voor de soortgroepen flora, reptielen, amfibieën, vissen en insecten zal het kandelaberen geen effect hebben.

Vogels

Door het kandelaberen verdwijnt er mogelijk één nest en één oud spechtengat. Echter de meeste vogels zijn alleen beschermd in het broedseizoen en de werkzaamheden mogen dus in de winter plaatsvinden. Enkele soorten vogels zijn jaar rond beschermd. Deze soorten zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Er zijn, mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, geen negatieve effecten te verwachten van het kandelaberen op vogels.

Zoogdieren

Door het kandelaberen zal de functie van de vliegroute en foerageerbied voor vleermuizen behouden blijven.

Voor de holtes in de stam levert het kandelaberen geen problemen voor vleermuizen op. Deze holtes blijven behouden. Door het gematigd kandelaberen is er een kans dat (een deel van) de 12 holtes in die in takken zitten, verwijderd moeten worden. In overleg met de gemeente en Cobra boomadviseurs is besloten om alle holtes in de takken met een hoogwerker vooruitlopend op de uitvoering na te lopen. Hierbij wordt gekeken of de holte daadwerkelijk ruimte biedt voor vleermuizen. Alle holtes in takken die ruimte voor vleermuizen bieden blijven behouden. Als gematigd kandelaberen zou inhouden dat een holte verdwijnt zal bij de betreffende boom slechts de kroon worden ingenomen en de holte dus behouden blijven.

Als aangegeven holtes, bij nadere inspectie met de hoogwerker toch geen echte holte blijken te zijn (vanaf de grond met verrekijker kunnen immers foute inschattingen worden gemaakt) worden deze alsnog verwijderd.

Zowel Cobra Advies als de medewerker van de gemeente hebben voldoende inzicht om holtes op mogelijkheid voor vleermuizen in te kunnen schatten.

6. Conclusies

6.1 Natuurbeschermingswet en EHS

De ingreep heeft geen effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied Eilandpolder. Er hoeft geen vergunning van de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd.

Ook is er geen effect op de EHS.

6.2 Flora- en Faunawet.

Van de soortgroepen flora, amfibieën, reptielen, insecten, vogels en vissen zijn geen beschermde soorten in het plangebied aanwezig die negatieve effecten zullen ondervinden van de ingrepen, mits de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen.

Er hoeft voor deze soortgroepen geen ontheffing van de Flora- en Faunawet te worden aangevraagd.

Zoogdieren

Voor zoogdieren geldt dat er vleermuizen in het gebied aanwezig zijn. De vliegroute blijft behouden maar er zitten holtes in de bomen die mogelijk gebruikt worden door vleermuizen. De gemeente wil tijdens de werkzaamheden alle holtes te behouden door ze de bomen met holtes niet kandelabereren maar slechts de kroon in te nemen.

Bij deze werkwijze gaan er geen verblijfplaatsen verloren en worden de vleermuizen niet verstoord.

De gemeente hoeft dus geen ontheffing van de Flora- en Faunawet aan te vragen.

Figuur 6.1 Door kandelabereren, zoals bij de drie meest rechtse bomen, blijft de lijnstructuur en dus de vliegroute behouden.

7. Mitigerende maatregelen

De bomenlaan langs de Middenweg zuid is oud en gevaarlijk en zal op termijn weg moeten. Herplanting van bomen is lastig vanwege alle kabels en leidingen die daar zijn aangelegd in verband met de bouw van Stad van de Zon.

Deze weg wordt als vliegrouete gebruikt door verschillende soorten vleermuizen. Het is daarom verplicht om hiervoor voldoende mitigerende en compenserende maatregelen te treffen, waardoor de vleermuizen geen hinder ondervinden van de maatregel.

Om de juiste mitigerende maatregelen te kunnen treffen is het van belang om het netwerk van vleermuizen rondom dit deel van de Middenweg goed in kaart te brengen. De volgende vragen zullen door nader onderzoek bepaald moeten worden;

- Welke soorten vleermuizen maken gebruik van de laan?
- Wordt de laan als foerageergebied gebruikt? Zo ja is dit essentieel foerageergebied?
- Wordt de laan als vliegrouete gebruikt? Zo ja is dit een essentiële vliegrouete?
- Worden de bomen gebruikt als verblijfplaatsen?

Voor het maken van een compensatieplan is het daarnaast van belang om de volgende vragen te beantwoorden;

- Waar zitten de kolonies in de directe omgeving?
- Zijn er alternatieve vliegrouetes die gebruikt (kunnen) worden?
- Is er alternatief foerageergebied aanwezig in de directe omgeving?

Om deze vragen te beantwoorden dient nader onderzoek te worden uitgevoerd in dit deel van de Middenweg en de wijken die hierop aansluiten, zie figuur 7.1. Om een voldoende goed beeld te krijgen wordt aangeraden het stuk tussen de N242, N508, Oosttangent tot en met de groene zone ten zuidwesten van de Rivierenwijk/Diamantenwijk te inventariseren op vleermuizen.

Literatuur

Dienst Regelingen. Ministerie van EL &I, 2011. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*

Herder, J., J. Hamers en K. Dekker, 2010. Atlas van de Noord Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. Landschap Noord Holland, Stichting RAVON

Herder, J., J. Kranenburg, J. Hamers, K. Dekker, D. Hoogeboom, E. Goverse, G. Timmermans, M. Melchers, M. Schiphouwer, K. Dideren en A. de Bruin, 2012. Atlas van de Noord Hollandse vissen 1980-2012. Landschap Noord Holland, Stichting RAVON

Hoogeboom, D.M., 2011. Verspreidingsatlas van de Zoogdieren van Noord-Holland, Werkatlas. Landschap Noord Holland, Heiloo.

Kaag, K., K. Veling, F. Visbeen en K. Scharringa, 2012. Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Landschap Noord Holland, Heiloo.

Natuurbeheerplan 2014, Provincie Noord-Holland.

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek, P.J. Zomerdijk, 2010. Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN), Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Websites

www.noord-holland.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.ravon.nl

Bijlage 1

Flora- en faunawet

Ecologische waarden spelen in toenemende mate een rol bij de ruimtelijke planvorming en ingrepen. Zo is per 1 april 2002 de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet sluit aan op Europese natuurregeling en is gericht op soortbescherming. De Flora- en Faunawet voorziet in de bescherming van een aantal planten- en diersoorten en gaat uit van het "nee, tenzij"-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat ieder-een 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. Samengevat kan worden gesteld dat alle vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen beschermd zijn. Wel zijn uitzonderingen voor zeer algemene soorten als huismuis, bruine rat en zwarte rat. Bovendien zijn een beperkt aantal, meest zeldzame planten, vlinders, libellen, vissen en ongewervelden beschermd. In de praktijk betekent dat bepaalde handelingen ten aanzien van dieren en planten slechts onder strikte voorwaarden mogelijk zijn. De Flora- en faunawet heeft dan ook de nodige consequenties bij ruimtelijke ingrepen/ontwikkeling.

Flora

Met betrekking tot beschermde inheemse planten, in relatie tot hun groeiplaats, is het verboden deze planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Fauna

Ten aanzien van dieren in hun natuurlijke leefomgeving kunnen de bepalingen in de Flora- en faunawet worden samengevat als:

- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten;
- het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Het planvormingsproces en de Flora- en faunawet

Wanneer de initiatiefnemer plannen ontwikkelt voor de uitvoering van ruimtelijke ingrepen of voor-nemens daartoe, is het raadzaam vooraf te toetsen of de geplande werkzaamheden mogelijk nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna in het plangebied en mogelijk directe omgeving. In beginsel is voor de toetsing de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. Tijdens het plannen van de werkzaamheden dienen de volgende zaken duidelijk in beeld gebracht te worden:

- welke beschermde planten- en diersoorten komen in en nabij het plangebied voor?;
- leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet met betrekking tot planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?;
- kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd kunnen worden?;
- is een ontheffing, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten (ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet), vereist?

De ontheffing

Ten behoeve van de planrealisatie kan het noodzakelijk zijn om ontheffing aan te vragen in verband met de (voorgenomen) overtreding van de in paragraaf 2.1 van de Flora- en faunawet genoemde verbodsbepalingen. Per 23 februari 2005 is de regeling rondom de ontheffingsaanvraag (artikel 75) door middel van een nieuwe AMvB gewijzigd. Hierbij worden drie beschermingsregimes onderscheiden, te weten:

Categorie 1: Algemene soorten

Voor de soorten geldt bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Categorie 2: Overige soorten

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze categorie een vrijstelling, mits gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector/belangenorganisatie of initiatiefnemer zijn opgesteld en ter goedkeuring aan het Ministerie van LNV worden voorgelegd. Zonder een gedragscode dient in meeste situaties een ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium: 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Categorie 3 : Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn & Soorten bijlage 1 AMvB

Voor deze soorten dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Ook met een goedgekeurde gedragscode kan geen vrijstelling worden verkregen. Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan onderstaande drie criteria:

er is sprake van een bij de wet genoemd belang? (voor soorten van Bijlage IV HRL gelden geen redenen welke verband houden met ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, voor soorten die niet voorkomen op deze bijlage gelden deze wel);

er is geen alternatief aanwezig voor de gewenste ingreep?;

er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

In deze categorie zijn zeldzame en kwetsbare soorten opgenomen. Dit betreft onder meer alle vleermuissoorten, zeldzame amfibieën en reptielen, een grote groep vlinders en libellen en enkele plantensoorten.

Landschap Noord-Holland
Postbus 222
1850 AE Heiloo
Tel. 088 - 006 44 00
landschapnoordholland.nl
info@landschapnoordholland.nl

